

Česká školní inspekce
Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Jedličkův ústav a školy pro tělesně postižené hlavního města
Prahy**

V pevnosti 4, Praha 2

Identifikátor školy: 600 027 341

Termín konání inspekce: 14. – 17. únor 2005

Čj.:	b3 1046/05-1093
Signatura:	oa2zy512

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem příspěvkové organizace *Jedličkův ústav a školy pro tělesně postižené hlavního města Prahy* je Hlavní město Praha se sídlem Praha 1, Mariánské nám. 2. Stávající organizace tohoto zařízení, vymezení jejího hlavního účelu a předmětu činnosti jsou dány zřizovací listinou vydanou Radou hlavního města Prahy. Předmětem činnosti je výchovně-vzdělávací, léčebně-rehabilitační a odborná poradenská péče poskytovaná tělesně postižené mládeži od předškolního věku až do doby jejího profesního uplatnění. Je zaměřena na prevenci a nápravu problémů v oblasti somatického, psychického a sociálního vývoje dětí a žáků s tělesným postižením a uskutečňuje se v odborných pracovištích odvětvově řízených odborem školství, mládeže a tělovýchovy a odborem sociální péče a zdravotnictví Magistrátu hl. m. Prahy.

Součástí organizace dle školského rejstříku jsou dále uvedené školy a školská zařízení (v závorkách jsou uváděny názvy škol, pokud v nich dle vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, nastala změna):

1. speciální mateřská škola (mateřská škola pro tělesně postižené)
2. speciální základní škola pro tělesně postižené (základní škola pro tělesně postižené)
3. zvláštní škola pro tělesně postižené (základní škola praktická)
4. praktická škola pro tělesně postižené
5. střední odborná škola pro tělesně postiženou mládež (střední odborná škola pro tělesně postižené)
6. gymnázium pro tělesně postiženou mládež (gymnázium pro tělesně postižené)
7. středisko praktického vyučování pro tělesně postižené
8. učiliště pro tělesně postižené
9. odborné učiliště pro tělesně postižené
10. střední odborné učiliště pro tělesně postiženou mládež (střední odborné učiliště pro tělesně postižené)
11. speciálně-pedagogické centrum
12. internát

Ve školním roce 2004/2005 se vzdělávají žáci v součástech uvedených ve 2. – 7. bodě. Inspekční činnost byla zaměřena na základní školu pro tělesně postižené (I. stupeň - 5 tříd, II. stupeň - 3 třídy) a na základní školu praktickou (3 třídy).

Ve školách se mají možnost vzdělávat žáci z celé České republiky, pro mimopražské je zajištěno ubytování v zařízeních odvětvově řízených odborem sociální péče a zdravotnictví.

Školy sídlí na odloučených pracovištích na adresách Praha 4, U Jedličkova ústavu 2 a Praha 4 Na Pankráci 13.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Hodnocení personálních podmínek, materiálně-technických podmínek a průběhu a výsledků vzdělávání na prvním stupni základní školy pro tělesně postižené a v základní škole praktické.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Statutárním orgánem *Jedličkova ústavu a škol pro tělesně postižené hlavního města Prahy (dále JÚŠ)* je ředitel, kterého jmenuje a odvolává Rada hlavního města Prahy se souhlasem MŠMT. Ředitel jmenuje a odvolává vedoucí pracovníky organizace, včetně ředitele škol.

Ředitel škol a jeho zástupkyně pro základní vzdělávání splňují podmínky odborné kvalifikace. Z šesti vyučujících prvního stupně základní školy pro tělesně postižené jsou čtyři odborně kvalifikovaní, jedna učitelka je odborně kvalifikovaná pro předškolní vzdělávání a jeden učitel neabsolvoval studium zaměřené na výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a splňuje kvalifikační požadavky pro výuku na druhém stupni základní školy (vyučuje v každé třídě jednu hodinu českého jazyka-práce na PC). V základní škole praktické vyučuje deset pedagogů, z nichž tři splňují podmínky odborné kvalifikace, pět je odborně kvalifikovaných pro výuku na 2. a 3. stupni, jeden má bakalářské studium speciální pedagogiky a jedna učitelka středoškolské vzdělání.

Při výchovně-vzdělávací práci učitelům pomáhají podle potřeby asistenti pedagoga a osobní asistenti. Pedagogičtí asistenti jsou určováni konkrétním žákům a zajišťují jejich individuální výuku podle pokynů učitele. Osobní asistenti by měli dle vnitřního pokynu pomáhat žákům se sebeobslouhou a při výuce s takovými úkony, ve kterých nejsou pro své zdravotní postižení soběstační (podávání pomůcek, zápis poznámek, zápis řešení úkolu, které žák diktuje apod.). V praxi se ale velmi často přímo podílejí i na vyučovacím procesu. Osobní asistenci vykonávají stálí pracovníci školy a dobrovolní osobní asistenti, kteří nejsou jejími zaměstnanci. Dobrovolní asistenti se u jednotlivých žáků střídají (někdy i po jedné vyučovací hodině), což není s ohledem na sníženou toleranci žáků vůči změnám mnohdy vhodné. Důsledkem tohoto častého střídání je, že neznají konkrétní kompetence, které si již jednotliví žáci osvojili a ve výuce jim proto poskytují mnohdy větší než nezbytně nutnou pomoc. Tento přístup částečně brzdí rozvoj soběstačnosti žáků a negativně se promítá i do objektivitu hodnocení výsledků jejich vzdělávání (viz kap. průběh a výsledky vzdělávání). Individuální péči o žáky se specifickou poruchou učení zajišťuje kvalifikovaná speciální pedagožka a individuální výuku českého jazyka žáků s řečovou poruchou učitelka-lingvistka s odbornou kvalifikací pro výuku v „běžné“ základní škole. Funkci výchovné poradkyně vykonává zkušená učitelka, která studuje výchovné poradenství na PedF UK v Praze.

Při stanovení úvazků jednotlivých vyučujících ředitel škol vhodně využívá zejména jejich osobnostních předpokladů pro práci s konkrétní skupinou žáků a preferuje, aby se třídní učitelé jednotlivých tříd v průběhu školní docházky žáků střídali co nejméně.

Ředitel škol je členem odborného orgánu ředitele JÚŠ, tzv. kolegia vedení. Důležitým článkem v systému řízení škol jsou porady vedení. Organizace činnosti JÚŠ je stanovena v dokumentu *Organizační, provozní a jiné řády*. Tento dokument ve vztahu ke školám stanoví kompetence ředitele škol a jeho zástupců pro dobu jeho nepřítomnosti ve škole, pravidla provozu škol a rehabilitačního bazénu, jeho součástí je i *Školní řád*. Povinnosti učitelů stanoví *Režim školy pro pedagogické pracovníky*, v obecné rovině je vymezuje také dokument *Pedagogicko-organizační opatření pro školy JÚŠ školní rok 2004/2005*. Konkrétní povinnosti většiny pracovníků jsou ve vztahu k většině jejich funkčních zařazení (zástupce ředitele pro základní školy, zástupce ředitele pro střední školy, třídní učitel, učitel, výchovný poradce, metodik primární prevence, předsedové metodických orgánů) vymezeny dle ředitele škol ústně, prokazatelnou formou jsou stanoveny jen kompetence asistentů a uvádějících učitelů. V průběhu inspekce pracovníci své povinnosti plnili. Informační systém školy má vysokou úroveň. K operativnímu informování pracovníků slouží hlavně počítačové síťové zapojení, které je ve většině tříd, sborovně a kabinetech, provozní porady, zveřejňování informací na nástěnkách, osobní jednání a informační bulletiny.

Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada, která projednává prospěch a chování žáků a důležité pedagogické dokumenty. Metodické orgány (metodické sdružení a předmětové komise) jsou sice ustanoveny, ale chybí jasné vymezení jejich kompetencí. Kontrolují soulad tematických plánů učiva s učebními osnovami předmětů. Dodržování těchto plánů všichni vyučující v půlročních intervalech v rámci činnosti metodických orgánů vyhodnocují, každé nedodržení termínu zdůvodňují a stanovují odpovídající opatření. Odbornou metodickou pomoc si učitelé vzájemně poskytují neformální cestou. Systém uvádění do praxe začínajících a nekvalifikovaných učitelů je zaveden. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je realizováno podle potřeb školy. Organizace zajišťuje široké spektrum interních kurzů, na kterých je účast pro pracovníky podle jejich funkčního zařazení buď dobrovolná nebo povinná. Pedagogové i vedení škol se vzdělávají také v kurzech akreditovaných vzdělávacích pracovišť.

Kontrolní činnost postihuje všechny oblasti činnosti školy a je převážně účinná. Vykonává ji především zástupkyně, ředitel školy většinou jen v případě výskytu závažnějších nedostatků (např. výrazné zhoršení prospěchu třídy či jednotlivého žáka, připomínky rodičů). Zdokumentována je jen hospitační činnost. Následná opatření jsou při zjištěných nedostatcích ukládána. Některá negativa konstatovaná při hospitacích konaných zástupkyní se ale vyskytovala i v hodinách sledovaných v době inspekce. Dílčí nedostatky jsou v kontrole vedení pedagogické dokumentace.

Prioritami v plánování v oblasti lidských zdrojů jsou zejména doplňování odborné kvalifikace učitelů a další rozšiřování jejich odbornosti pro práci se žáky s tělesným postižením.

Personální podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Sledované součásti JÚŠ sídlí v hlavní školní budově. Celý objekt je bezbariérový, žákovský nábytek je přizpůsoben vzdělávacím potřebám žáků s tělesným postižením. Některé učebny jsou sice málo prostorné, ale všechny jsou z hlediska materiálního vybavení pro výuku velmi podnětné. Je v nich velké množství nástěnných obrazů a přehledů učiva i dalších pro vzdělávací proces podpůrných materiálů k aktuálně probírané učební látce. Ve všech kmenových třídách, vyjma jedné, jsou počítače (7 nových, 7 starších, 1 notebook a 1 PC k TV lupě) většinou se síťovým zapojením. Pouze ve dvou třídách nejsou xeroxovací tabule. Velmi kvalitní je i vybavení audiovizuální technikou.

Z odborných učeben jsou k dispozici počítačová učebna, tzv. *písárna* a polooborná učebna hudební výchovy. Počítačová učebna je vybavena kvalitními počítači s vhodnými výukovými programy. Některé počítače mají speciálně upravená externí zařízení, aby je mohli samostatně ovládat i žáci s těžším postižením rukou. K dispozici je také notebook s dotykovým displayem.

Tělesná výchova se vyučuje ve dvou tělocvičnách a nově vybudovaném rehabilitačním bazénu. Škola ale v rámci komplexní péče běžně pro výuku využívá i další prostory ústavu. Pracovní vyučování a výtvarná výchova jsou vyučovány ve velmi kvalitně vybavených ústavních dílnách, které jsou na pracovišti Praha 2, V pevnosti 4. Ergoterapie probíhá v samostatné místnosti s kuchyňkou a několika speciálně vybavenými stanovišti pro nácvik soběstačnosti žáků. Pro individuální práci se žáky se specifickou poruchou učení slouží místnost speciální pedagožky, která má k dispozici dostatek materiálů ke korekci specifických výukových obtíží. Obdobné podmínky má pro individuální práci se žáky také učitelka českého jazyka–lingvistka. Pro společná setkávání žáků, kulturní zájmové aktivity a přednáškovou činnost je využíván divadelní sál. Kvalitně je vybavená také pedagogická knihovna.

V rámci komplexní péče je v hlavní budově škol také speciálně-pedagogické centrum, pracovna logopeda a fyzioterapie.

Plánování ředitele školy v oblasti materiálně-technického zabezpečení je funkční. Záměry, které ústně sdělil pracovnícům České školní inspekce, zcela korespondují s reálnými potřebami školy.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Na prvním stupni základní školy pro tělesně postižené se vyučuje podle vzdělávacího programu *Obecná škola, čj. 12 035/97-20*, jako cizí jazyk je vyučován jazyk anglický. V základní škole praktické probíhá výuka podle *Vzdělávacího programu zvláštní školy čj. 22 980/97-22* aktualizovaného na základě *Pokynu MŠMT čj. 21264/2004-22 k rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o 1 vyučovací hodinu od školního roku 2004/05*. Vzdělávací nabídka obou vzdělávacích programů je rozšířena také o nepovinný předmět náboženství. Individuálně jsou do výuky integrováni žáci s těžkým mentálním postižením, kteří jsou vyučováni podle individuálních vzdělávacích plánů (dále IVP) vycházejících z programu základní školy speciální, tj. *Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy čj. 24 035/97-22*. V základní škole praktické pracují na žádost rodičů zájmové útvary *anglický jazyk a práce na počítači*.

Účelné rozvržení učiva do průběhu školního roku je zajišťováno prostřednictvím časových tematických plánů. Velká část žáků ale nemá pro své zdravotní postižení předpoklady pro splnění požadavků učebních osnov jednotlivých ročníků. Žák, který nezvládá učivo daného ročníku, postupuje pomalejším tempem. Nezvládá-li učivo ani za takto upravených podmínek, škola přistoupí k výuce podle IVP, který vypracovává učitel ve spolupráci se zainteresovanými odborníky, vždy se souhlasem rodičů. Obdobně postupuje škola tehdy, je-li žádoucí, aby žák přestoupil ze základní školy pro tělesně postižené do základní školy praktické. Přestup škola rodičům žáka doporučuje, nezvládá-li žák ani učivo stanovené IVP. Některé IVP neplní dostatečně svoji funkci, neboť vyučující je důsledně dodržují jen ve složce vzdělávací, složce týkající se rozvoje kompetencí žáků v oblasti jejich samostatnosti a soběstačnosti ale mnohdy nevěnují potřebnou pozornost.

Speciálním vzdělávacím potřebám žáků se specifickou poruchou učení vychází škola vstříc individuální péčí, kterou zajišťuje speciální pedagožka. Pro některé žáky je schopnost komunikovat s pomocí počítače základním dorozumívacím prostředkem z hlediska jejich aktuálního zdravotního stavu i z hlediska jejich dlouhodobé perspektivy. V rámci speciální péče je proto jedna hodina českého jazyka týdně pravidelně vyučována na počítači.

Kontrolou rozvrhů hodin pro školní rok 2004/2005 a zápisů v třídních knihách za školní roky 2003/2004 a 2004/2005 prvního stupně základní školy pro tělesně postižené a všech tříd základní školy praktické bylo zjištěno, že školy dodržují učební plány a plní učební osnovy sledovaných předmětů. Kontrola plnění učebních osnov, kterou provádějí ředitel a jeho zástupyně pro základní školy, je tudíž účinná.

Dokumentace (třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, vysvědčení) až na dílčí nedostatky průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Formální i obsahové nedostatky jsou v třídních knihách základní školy praktické. Záznamy v nich neobsahují úplné údaje (přehled o vyučujících, některé záznamy o probraném učivu nemají potřebnou vypovídací hodnotu -

opakování, zkoušení, suplování), průběh výuky předmětu pracovní vyučování není evidován prokazatelným způsobem.

Rozvrh hodin koresponduje s psychohygienickými požadavky. Školní řád je kvalitní, respektuje specifika školy, je z něj zřejmé, že se na jeho základě daří vytvářet partnerskou pracovní atmosféru. Pečlivě a konkrétně je zpracována část týkající se hodnocení chování žáků. Nedostatkem je, že v rozporu s ustanovením § 30 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), neobsahuje pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a nebyl ve smyslu ustanovení § 168 odst. 1c) téhož zákona schválen školskou radou, přestože je ustanovena. Provozní řády odborné počítačové učebny, bazénu a tělocvičny jsou funkční.

Informační systém vůči rodičům žáků je dobře propracovaný a plní svůj účel. Rodiče jsou průběžně informováni o výsledcích vzdělávání zápisem v žákovských knížkách, při pravidelně svolávaných třídních schůzkách a konzultačních hodinách. Jsou také zváni na jednání týmu (viz kap. další zjištění). Příležitost k získání informací o výsledcích vzdělávání a chování svých dětí mají i při různých neformálních setkáních s učiteli. Pro předávání potřebných informací žákům v případě nepřítomnosti třídních učitelů jsou ustanoveni zastupující učitelé. O své činnosti škola informuje také na webových stránkách organizace.

Výchovná poradkyně má kvalitní plán činnosti pro školní rok tzv. *Náplň práce výchovného poradce pro školní rok 2004/2005*, jehož plnění každý měsíc vyhodnocuje a podle potřeby aktualizuje jeho obsah. V oblasti vzdělávání systematicky spolupracuje s vedením školy a se všemi vyučujícími. Výrazným pozitivem v rámci integrace výchovného poradenství do výchovně-vzdělávacího procesu je spolupráce se psycholožkou, speciální pedagožkou a ergoterapeuty. Další náplní její práce je profesní orientace žáků - zajišťuje informační servis pro žáky i rodiče a ve spolupráci se sociální pracovníci, psycholožkou, ergoterapeuty a pracovníky *Job klubu* se doporučuje žákům vhodnou formu dalšího vzdělávání a profesního uplatnění. Prevenci sociálně-patologických jevů plánovitě realizuje protidrogový koordinátor. Organizuje besedy s odborníky (vedoucí Protidrogového centra ČR, streetworkery, pracovníky protidrogového zařízení Sananim, zdravotníky klinické praxe pro léčbu narkomanů). Pravidelně aktualizuje na školní chodbě nástěnku se články k dané problematice.

Základní škola pro tělesně postižené (I. stupeň)

Český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda a vlastivěda

Stanovené vzdělávací cíle vždy odpovídaly aktuální úrovni dosažených vědomostí a dovedností žáků. Vnitřní diferenciací obtížnosti úkolů byla při zajištění kontinuity vzdělávacího procesu uplatňována.

Všechny hodiny se vyznačovaly velkou a účelnou materiální podporou, téměř ve všech byla zařazena práce žáků na počítačích. Speciální učební pomůcky využívali vyučující zejména při alternativní komunikaci se žáky s poruchami dorozumivacího procesu. Negativem je, že v důsledku chybějících speciálně upravených počítačových klávesnic a myší musí učitelé většinou žákům při samostatné práci na PC pomáhat i přesto, že by tuto činnost žáci zvládli sami, kdyby měli zmiňovaná externí počítačová zařízení k dispozici také ve třídách.

Vyučující většinou velmi dobře organizovali činnosti a členili hodiny. Organizační pokyny žákům sdělovali pro ně srozumitelnou formou a až na výjimky jim poskytovali účelnou zpětnou vazbu. K hladkému průběhu hodin přispívala pomoc pedagogických asistentů. Výuka byla vzhledem ke vzdělávacím potřebám žáků převážně individualizovaná. Probíhala tempem přiměřeným jejich možnostem. Často ale chybělo zařazení relaxačních prvků i přesto, že mnozí jsou zcela upoutáni na vozík. Ve výuce vyučující jen v malé míře vedli žáky k uplatňování dovedností zaměřených na rozvoj soběstačnosti, které si osvojují v rámci ergoterapie. Aby splnili stanovený cíl, vykonávali některé činnosti za žáky (manipulace

s předměty, příprava pomůcek), a to i přesto, že podle IVP by je měli žáci zvládat sami. Výsledky rehabilitační péče tak nejsou důsledně uplatňovány ve vzdělávacím procesu.

Vyučující vyjma tří hodin neopomíjeli motivovat žáky k realizování plánovaných činností a seznamovali je s průběhem výuky. Jejich zájem o učivo udržovali častou pochvalou a oceňováním snahy. Atmosféra hodin byla příjemná a ze strany žáků i učitelů empatická. Zhruba polovina vyučujících výrazněji podporovala rozvoj komunikativních dovedností žáků.

Dílčí nedostatky byly ale v hodnocení dosažené úrovně dovedností a vědomostí žáků. Zcela objektivní a konkrétní bylo hodnocení, které prováděli učitelé a pedagogičtí asistenti. Bylo motivující a zaměřené na dovednosti, které žáci dobře zvládli. Učitelé ale vyžadovali zhodnocení výkonu žáků i od osobních asistentů, kteří se (viz výše) rovněž na vyučovacím procesu podíleli. Jejich pomoc žákům nespočívala pouze v osobní asistenci, nýbrž i v pomoci s vypracováním zadaného úkolu. Do hodnocení prováděných osobními asistenty se pak ale, především pro vysokou míru subjektivity plynoucí z jejich nezkušenosti s touto činností, velmi často promítal i „jejich vlastní výkon“. Jimi prováděné hodnocení tudíž neposkytovalo učitelům adekvátní informaci o úrovni vědomostí a dovedností, které žáci skutečně dosahovali.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou ve sledované skupině hodnoceny jako velmi dobré.

Základní škola praktická

Český jazyk, matematika přírodopis, zeměpis, dějepis a občanská výchova

Příprava učitelů na výuku byla na velmi dobré úrovni. Stanovené cíle byly v souladu s obecnými cíli a zásadami vzdělávání, v ojedinělých případech ale nebyly přiměřené aktuálnímu stavu třídy. Individuální vzdělávací potřeby žáků byly respektovány. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Výuka probíhá v esteticky upravených, dostatečně prostorných a vhodně členěných učebnách. Výzdoba tříd je podnětná vzhledem k podpoře seberealizace a identity žáků. Ve všech sledovaných hodinách, vyjma jedné, byly pomůcky, učebnice a didaktická technika účelně využívány.

Organizační pokyny vyučujících byly jasné, srozumitelné a přiměřené věku a možnostem žáků. Učivo nebylo v některých hodinách diferencováno s ohledem na dělení tříd na oddělení podle ročníků. Výběr informací a náročnost učiva zhruba ve čtvrtině sledovaných hodin nekorespondovaly s dispozicemi a individuálními potřebami žáků. Učitelé ne vždy využívali dostatečně časté střídání činností, do hodin nebyly zařazeny relaxační chvílky. Na výuce se podíleli asistenti, kteří se žáky pracovali podle jejich potřeb, případně jim zapisovali poznámky do sešitů. Tempo výuky bylo vždy přizpůsobeno potřebám žáků. Výuka probíhala věcně a odborně správně. Informace z učebnic byly v několika sledovaných hodinách vhodně doplňovány využitím encyklopedií, obrazového materiálu a výpočetní techniky.

Žáci byli aktivní a o výuku měli zájem. Vyučující často propojovali teorii s praxí, využívali zkušeností žáků. Průběžné hodnocení mělo pozitivní vliv na motivaci žáků. Stanovená pravidla komunikace mezi učitelem a žákem i mezi žáky navzájem byla akceptována, v jednom případě velmi vhodně a taktně korigována. Učitelé vedou žáky k toleranci a vzájemnému respektu. Vůči žákům mají velmi vstřícný a citlivý přístup. Vhodným způsobem rozvíjejí jejich komunikativní dovednosti, respektují individuální schopnosti žáků, kladně hodnotí jejich pokroky a využívají i sebehodnocení žáků. Závěrečné hodnocení hodin bylo až na jednu výjimku obecné, neposkytlo žákům adekvátní zpětnou vazbu.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou ve sledované skupině hodnoceny jako velmi dobré.

Pracovní vyučování

Výuka probíhá v souladu s obecnými cíli a zásadami vzdělávání. Cíle výuky byly většinou stanoveny vhodně a přiměřeně k aktuálnímu stavu třídy.

Výuka je převážně realizována v ústavních dílnách uzpůsobených pro výuku keramických prací, prací s textilním materiálem, košíkářských prací a práce se dřevem. Část vyučovacích hodin je věnována ergoterapii, kdy se žákům věnují ergoterapeuti. Na výuce v dílnách se podílí pedagogický asistent a pracovní terapeuti. Vybavení dílen je přizpůsobeno práci tělesně postižených žáků.

Individuální vzdělávací potřeby žáků jsou plně respektovány. Pracovní postupy byly žákům předem vysvětleny, jasnou instruktáž dostali před každou další etapou práce. Vyučující přizpůsobovali tempo výuky potřebám žáků. V činnostech žáků téměř vždy propojovali teorii s praxí. Žáci byli aktivní a o výuku měli zájem. Výchovné a vzdělávací cíle byly až na ojedinělé výjimky splněny.

Na motivaci žáků má kladný vliv průběžné pozitivní hodnocení i možnost sebehodnocení. Stanovená pravidla komunikace mezi vyučujícími a žáky i mezi žáky navzájem byla akceptována. Žáci měli prostor pro vyjádření vlastního názoru, vzájemně se respektovali a tolerovali. Téměř všichni vyučující vhodnými prostředky rozvíjejí komunikativní dovednosti žáků. Při hodnocení respektují individuální schopnosti a potřeby žáků a oceňují jejich pokroky.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou v předmětu pracovní výchova hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola nemá pro sledované součásti stanoveny závazné evaluační nástroje. V rámci týmové spolupráce se ale zabývá hledáním vhodné objektivní evaluace výsledků vzdělávání žáků s výrazným postižením. V současné době učitelé vzhledem k vysoké míře unavitelnosti žáků při psychické práci zjišťují tyto výsledky v rámci běžné klasifikace, zpravidla po ukončení každého tematického celku.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání na prvním stupni základní školy pro tělesně postižené i v základní škole praktické hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Koncepční záměry školy resp. celého právního subjektu vycházejí z analýzy jeho stavu a jsou v souladu se současnými trendy v péči o tělesně postižené jedince. Speciální péče základních škol úzce prolíná s léčebně-rehabilitační péčí odvětvově řízenou odborem sociální péče a zdravotnictví. Každému žákovi ji zajišťuje tým složený z konkrétních odborníků - učitel, vychovatel, ergoterapeut a fyzioterapeut (popřípadě další odborníci). Jeden z nich je vždy koordinátorem týmu, který se pravidelně schází také s rodiči. Tým navrhuje rehabilitační program pro žáka, uskutečňuje ho a je-li třeba, také přizpůsobuje změnám potřebám žáka. Při komplexní rehabilitační péči, jejímž cílem je co nejvyšší míra zapojení jedinců s tělesným postižením do běžného života, jsou uplatňovány zásady vysoké odbornosti a účinné spolupráce s rodiči žáků. K naplnění tohoto cíle směřují všechny služby (včetně vzdělávací základních škol), které JÚŠ nabízejí.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Jedličkova ústavu a škol pro tělesně postiženého hlavního města Prahy, Praha 2, V pevnosti 4 ze dne 20. prosince 2000 bez čj.
2. Rozhodnutí MŠMT čj. 21 570/02-21, kterým se mění zařazení Jedličkova ústavu a škol pro tělesně postižené hlavního města Prahy, Praha 2, V pevnosti 4 do sítě škol, předškolních zařízení školských zařízení s účinností od 1. září 2002 ze dne 30. srpna 2002
3. Statut Jedličkova ústavu a škol pro tělesně postižené hlavního města Prahy ze dne 28. června 1994 bez čj.
4. *Organizační, provozní a jiné řády* ze dne 1. září 2004 bez čj.
5. *Pedagogicko-organizační opatření pro školy JÚŠ školní rok 2004/2005*
6. *Koncepce rozvoje JÚŠ – moderního rehabilitačního centra pro mládež s tělesným postižením*
7. Rozvrh hodin všech tříd prvního stupně základní školy pro školní rok 2004/2005
8. Rozvrh hodin všech tříd základní školy praktické pro školní rok 2004/2005
9. *Režim školy pro pedagogické pracovníky* bez data vydání a čj.
10. *Personální zabezpečení a rozvoj kvalifikace pracovníků škol ve školním roce 2004/2005* ze dne 27. srpna 2004 bez čj.
11. *Materiálně-technické zabezpečení výuky ve školním roce 2004/2005* ze dne 27. srpna 2004 bez čj.
12. *Zpráva o činnosti výchovného poradce* bez čj.
13. Třídní knihy prvního stupně základní školy pro školní roky 2003/2004 a 2004/2005
14. Třídní výkazy prvního stupně základní školy pro školní rok 2004/2005
15. Katalogové listy žáků prvního stupně základní školy ve školním roce 2004/2005
16. Individuální vzdělávací plány žáků prvního stupně základní školy pro školní rok 2004/2005
17. Individuální vzdělávací plány žáků základní školy praktické pro školní rok 2004/2005
18. Třídní knihy základní školy praktické pro školní roky 2003/2004 a 2004/2005
19. Třídní výkazy prvního stupně základní školy praktické pro školní rok 2004/2005
20. Katalogové listy žáků základní školy praktické ve školním roce 2004/2005
21. Sešity a pracovní listy žáků prvního stupně základní školy ve školním roce 2004/2005
22. Sešity a pracovní listy žáků základní školy praktické ve školním roce 2004/2005
23. *Náplň práce výchovného poradce pro školní rok 2004/2005* bez čj.
24. *Program vzdělávání zaměstnanců březem-prosinec 2005*
25. *Plán protidrogového koordinátora ve školním roce 2004/2005* bez čj.
26. *Informace pro asistenty*
27. *Informace novým kolegům při nástupu do JÚŠ*
28. *Předmětové komise pro školní rok 2004/2005*
29. Hodnocení plnění tematických plánů sledovaných předmětů prvního stupně základní školy vypracované učiteli ve školním roce 2004/2005

30. Hodnocení plnění tematických plánů sledovaných předmětů základní školy praktické vypracované učiteli ve školním roce 2004/2005
31. Výroční zpráva speciální základní školy za školní rok 2004/2005 ze dne 7. září 2004
32. Výroční zpráva zvláštní školy za školní rok 2004/2005 ze dne 7. září 2004
33. Doklady o nejvyšší dosažené odborné kvalifikaci učitelů prvního stupně základní školy a základní školy praktické
34. Dotazník pro ředitele před inspekcí vyplněný ředitelem JÚŠ
35. Podkladová inspekční dokumentace – speciální školy vyplněná ředitelem škol
36. Inspekční zpráva čj. 019 439/01-5103
37. Protokol o kontrole 019 440/01-5103

ZÁVĚR

Personální podmínky umožňují i přes chybějící odbornou kvalifikaci některých členů pedagogického sboru plnit vzdělávací programy sledovaných součástí. Počet asistentů pedagogů je ve vztahu k účinné podpoře rozvoje osobnosti žáků nižší, než je jejich skutečná potřeba vzhledem k závažnosti zdravotních postižení žáků. V organizování činnosti školy převažují pozitiva. Kontrolní systém je ve většině oblastí funkční, zjištěna byla pouze nižší formativní účinnost opatření přijímaných za účelem zkvalitňování průběhu vyučovacího procesu a vedení pedagogické dokumentace vůči některým pedagogům. Velmi kvalitní je systém dalšího vzdělávání učitelů.

Materiální podmínky výuky jsou většinou ve všech oblastech činnosti školy přizpůsobené vzdělávacím potřebám žákům s tělesným postižením. Zjištěné dílčí nedostatky nejsou systémové, ale týkají se vzdělávacích potřeb jen několika žáků.

Hlavní pozitiva průběhu a výsledků výuky jsou kontinuita vzdělávání, citlivý přístup učitelů, příjemná a partnerská atmosféra vyučovacího procesu a až na ojedinělé výjimky respektování individuálních předpokladů žáků pro vzdělávání. Naopak menší pozornost je věnována objektivnímu hodnocení výsledků vzdělávání žáků potřebujících při výuce osobní asistenci. Ne všichni vyučující v hodinách důsledně rozvíjejí komunikativní dovednosti žáků. Výrazným pozitivem je zajištění individuální speciálně-pedagogické péče o žáky se specifickou poruchou učení, s poruchami řečového projevu a autismem.

Vývoj školy od poslední inspekce

Průběh a výsledky vzdělávání mají setrvale velmi dobrou úroveň. Zlepšilo se vybavení školy počítači. V jiných oblastech nelze vývoj školy v souvislosti s hodnocením její činnosti v inspekční zprávě čj. 019 439/01-5103 posoudit.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jitka Kozáková	Jitka Kozáková v.r.
Členka týmu	Mgr. Jana Frojdová	Jana Frojdová v.r.

V Kladně dne 5. března 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucí inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, nám. 17. listopadu 2840 272 01 Kladno. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

V souladu s ustanovením § 175 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), Vás žádám o přijetí opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti, které se týkají náležitosti školního řádu, ve lhůtě do dvou měsíců.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. března 2005

Razítko

Ředitel školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

PhDr. Jan Pičman

Jan Pičman v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Magistrát hl. města Prahy	23. března 2005	b3 1046a/05-1093
Školská rada	23. března 2005	b3 1046b/05-1093

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
xxx	xxx	Připomínky nebyly podány.